

1

19. september, reede

„Ta on nüüd kohal.“ Rigmor Blomberg pühkis oma jahuseid käsi põlle sisse, ta seisis akna all oma tööpinna juures. „Ma nägin teda juba poes.“

Kogudusemaja asus künkal ja siit avanes oivaline vaade. Mullvaldi kirik, valge ja kaunite paekiviseintega ning madala katuse hari-torniga uhkeldava torni asemel. Saksa vahtrad kiriku ees olid ikka veel ilusad oma hulgaliselt punaseks värvunud lehtedega, mis polnud sugugi imelik, sest sügiskuu käis oma kolmandat nädalat. Pastoraat oma kollaste seintega oli suurimaid hooneid siinkandis. Vastas asuv endise abiõpetaja maja, millele Rigmori pilgud olid pööratud, oli hetkel kohaks, kus leidsid aset küla kõige huvitava-mad sündmused. Maja ise oli ilus, kuid niitmata ja umbrohtu täis kasvanud aed oli lastud käest.

Catharina Svensson, hingekarjane ja koguduse pea, jättis oma kohvitassi ja kirjatöö ning astus Rigmori kõrvale. Ta jõi meelsasti kogudusemajas kohvi, kui siin parasjagu mingit muud üritust ei toimunud, tema meelest oli rahustav kuulda maja perenaist köögis askeldamas samal ajal, kui ta ise mõtiskles oma pühapäevase jutluse sisu üle.

„Jajah,“ ütles ta ning nõjatus ettepoole, „paistab, et ta on kohale jõudnud. Mõtleks vaid ...“

„... et maja on müüdüd, mõtlesid või?“ lisas Rigmor.

Tema ülemus noogutas.

„Jah, Tryggve ei suutnud enam ei maja ega talli poole vaadatagi pärast seda tragöödiat. See oli toona raske matus,“ ohkas ta, „ma olin ise siin ka alles uus inimene.“

„Ükski matus pole ometi lõbus?“ väitis Rigmor vastu. „Igatahes mitte enne, kui tullakse siia matusekohvile ja pinged järele annavad. Siis võib isegi päris lõbusaks minna.“

„Kuid mõned on rõhuvamad kui teised, eriti kui inimene liiga vara ära kutsutakse.“

Rigmor ei võtnud vaevaks vastata. Tal oli tegemist, et uurida teistsugust vaadet kogudusemaja köögist. Ta nihutas jahukotti ning tõmbas ette kardinad, mis varjasid akna alumise poole. Äsja saabunud naine avas oma läikiva auto pagasiruumi luugi ning tõstis kohvrid üksteise järel välja. Auto paistis olevat kallis, naine ei tundunud olevat puruvaene. Kui ta kotte välja tõstis, oli Rigmor valmis vanduma, et paaris neist klirises midagi.

Naine sirutas selga. Vaatas enese ümber ning tõstis pilgu nende poole. Rigmor laskis kardina siilu käest lahti, langetas kiiresti pea ning jätkas taigna lõikamist. Ta asetask pikad kenad taignaribad üksteise kõrvale plaadile.

„Mida sa teed?“ tundis Catharina huvi. „Mis asi see on?“

Rigmor pani viimase taignariba plaadile ning tõstis siis oma tööriista hingekarjase silme ette.

„Ketaskannus,“ ütles ta, „päris hea, kui on vaja kringleid või juustupulki teha.“

„Juustupulki?“

„Justament! Sihukesi rabedaid, õhukesi, kergelt soolaseid. Sobivad hästi lõunasöögi kõrvale järgmisel nädalal. Ma usun, naised tahavad kodust tomatisuppi. Midagi itaaliahõngulist siin Gotlandi maakohas. Peaksin vist ka rohelisi herneid lisama. Kui segada jääsalatiga, tuleb päris värske.“

„Nutikas!“ vastas Catharina. „Ma pole varem midagi seesugust näinud.“

Rigmor laksutas osavõtlikult keelt.

„Sa oled veel noor, boss, küsi oma vanaema või ema käest. Neil on kindlasti mõne säärase retsept sahtlis.“

Catharina purskas naerma.

„Igatahes kõlab üsna hästi juustupulgad ja tomatisupp. Loodetavasti tuleb palju naisi. Vaata, ta käib nüüd aias ringi.“

Catharinal oli õigus, uus naine käis ringi trööstitus umbekasvanud aias. Rohi oli kasvanud suvega kõrgeks ning mitmed vanad lillepeenrad ei paistnud enam väljagi. Abiõpetaja eluase ei

kuulunud juba ammust aega kirikule, muidu oleks kirikuvaht aia eest hoolitsenud. Pärija, kelle kätte maja oli läinud, ilmselt sellest ei hoolinud ning eemalt ei paistnud isegi varjulise lehtla sissepääs silma. Kenal väikesel proual kuluks hulk päevi aiatööks. Kui ta just ei leia kedagi, kes oleks valmis raha eest seda tegema, stockholm-lased tavaliselt nii teevadki. Rigmori mäletamist mööda leidis seal ilusaid lõhnapijone aiavärava mõlemal küljel. Maja ees kasvasid roosid, mida eelmise pastori naine oli väitnud olevat igivana sordi, niinimetatud piiskopinnad, mis väärised hooldamist.

Naine jõudis maja ette tagasi, astus kaks trepiastet verandale ning keeras ukse lukust lahti.

„Kas ma peaksin ka tema järgmisel nädalal supile kutsuma?“ pakkus Catharina ning näitas pöidlaga akna suunas. „Ma peaksin igatahes minema sinna teda tervitama.“

„Muidugi pead,“ nõustus Rigmor. „Ta on ju nüüd sinu lähim naaber. Vahest Hasse samuti, aja jooksul,“ lisas ta ning tonksas oma ülemust.

Mullvaldi noore kirikuõpetaja põsed värvusid roosakaks, kui kantor jutuks tuli.

„Hasse on mõnus ja tore töökaaslane, aga me oleme kõigest sõbrad, et sa teaksid!“

„Jajaa,“ vastas Rigmor, „liha nõuab oma, isegi kui oled kirikuõpetaja nagu sina!“

Catharina jäi teda põrnitsema.

„Ma vihjasin uuele, et ta tuleks homme kirikusse,“ jätkas Rigmor, püüdes öeldut mahendada.

„Tore,“ ütles Catharina ning lõi näost jälle särama. „Loodan tööpoolest, et ta tuleb, saame temaga lähemalt tuttavaks.“

„Nii ma mõtlesingi. Ka tema peaks kõigest sellest positiivsest osa saama, mis sa koguduse heaks oled teinud.“

Rohkem kui kaks aastat tagasi, mil Catharina kirikuõpetajana tööd otsis, arutati seda elavalt kogudusenõukogus. Kirikuvalvur Ragnar Jakobsson, kes oli sel ajal juhatuse liige, oli oma naisele Brittale aruteludest rääkinud. Naine polnud just seda sorti, kes asjad enda teada jätkas, vaid lobises kõik rõõmsalt edasi. Mitmete

konservatiivsete koguduseliikmete kandidaadiks oli neljakümne-
dates mees, kes kaldus katoliikluse poole. Kasutas viirukit jumala-
teenistusel ja nimetas end „Isaks“ ning kõik see kokku oli jama.
Rigmor oli samuti kohal olnud ning naerust kõveras, kui Britta
rääkis, mismoodi ta talutaate oli püüdnud mõjutada.

Siis tuli rõõmsameelne, noor ja kena Catharina, kel õnnestus
oma eeldused maksuma panna. Kehalt kaunis, sarnanes ta koolitüd-
rukuga, kuid välimus oli petlik. Kui tarvis, oskas ta end maksuma
panna. Hasse Snygg, kes oli Mullvaldi aasta varem kantoriks
tulnud, muutus samuti päris reipaks.

Need, kes olid Catharina vastu olnud tookord, kui koguduse-
nõukogus arutati ta tööle võtmist, võiksid häbeneda. Catharina
oli populaarne ning kirikuga liitus rohkem inimesi kui ühegi
varasema pastori ajal. Peale selle kasvas leerilaste arv, mis oli kogu-
duse ellujäämiseks hädavajalik. Päris kindlalt võib väita, et ta
muutis kiriku loomulikuks kogunemispaiigaks igas vanuses
külaelanikele, ning polnud kuigi palju kogudusi, kes millegi selle-
taolisega hoobelda oleksid võinud. Reedesed lõunasöögid, mis ta
sisse viis, olid mõeldud üksnes naistele. Meestele oli Catharina
korraldanud kokakursused, mis kujunesid päris populaarseks ja
mitte ainult noormeeste seas. Iga päev käis siin alati keegi kas
õmblemas, kudumas või meisterdamas ning üksnes säärase innuga
suutis ta Mullvaldi inimesi ka pühapäevastele jumalateenistustele
tuua. Kirik oli kujunenud tõeliseks keskuseks, mis peaks igas külas
olema.

Rigmor vaatas jälle aknast välja. Naine seisis abiõpetaja maja
trepil ja pöördus ringi. Ta vaatas otse üles kogudusemaja poole.
Ning tõstis käe ja lehvitas.

Catharina keeras ringi ja itsitas.

„Fui, kui piinlik! Me seisame siin ja jõllitame. Anna see lõikur
minu kätte! Ma pean õppima, kuidas seda asjandust käsitseda.“

2

Anki Karlsson keeras oma uue elukoha ukse lukust lahti ning jättis selle pärani. Värske õhk vaevalt et kahju teeb, maja oli kaua tühjana seisnud ning rõskust täis. Ta jäi lävel seisma ning vaatas üles künkale ühte teist hoonet.

See oli ilus ja lustakas maja, pigem väike loss.

Kivihoone, mis oli värvitud kollakasbeežiks. Väikeste ruutudega akende raamid olid pruuniks värvitud. Majal oli kaks sissepääsu ning ühe kohal neist seisis pruuni vahvärgiga kaunistatud torn. Seinal võis lugeda silti „Rahvakool“. Arhitektuuri poolest tundus ehitis pärinevat eelmistest sajanditest ning sellest oli kindlasti palju aega tagasi, kui noored vahetundide ajal ümber maja lippasid. Rootsi Kiriku punakollane lipp lehvis seinal ning Anki oletas, et see on Mullvaldi kogudusemaja.

Inimesed seal üleval aknal olid ilmselgelt uudishimulikud. Elu poleks siin kaugelki sama anonüümne kui Stockholmis.

Kindla peale kerkib nii üks kui teine kardin, kui ta mööda ratsutab või ainult jalutabki.

Anki käis toast tuppa, tõmbas üles rullkardinad ning uuris tühja maja enda ümber. Küte oli igatahes sisse lülitatud, maakler oli selle eest hea seisnud. Tema oma mööbel oli kohale jõudnud paar päeva tagasi ning seisis ritta laotult ruumis, mis arvatavasti pidi olema elutuba. Asjade laiali paigutamine õigesse kohta majas tundus raske ja tülikas. Kõige õigem oleks olnud, kui ta ise oleks võimaluse korral kolimisauto saabumisel kohal olnud. Siis oleks ta näidanud kätte kohad, kuhu asjad tõsta, aga nii lihtsalt see ei läinud. Sest ta oli sunnitud Stockholmis olema, kui kolimisauto majakraami järele sõitis. Pealegi tuli kogu maja ära koristada ning seda tegi ta koos sõpradega enne, kui nad lõpuks lahkumispidu pidama

hakkasid. Anki lapsepõlvesõbrannad Lena, Gunilla ja Ingegerd olid ühte ja teist öelnud tema avantüüri kohta; kartnud, kuidas ta maakohas pimeduse saabumisel ja lumetormides hakkama saab. Kas ta ei hakka taga igatsema nende mõnusaid koosolemisi või teatrit, veini degusteerimisi ja kunstinäitusi? Anki oli muretult õlgu kehitanud.

„Kui läheb üksluseks ja igavaks, annan hobused rendile ning astun paati,“ seletas ta ning sõbrannad pidid selle vastusega rahulduma.

Mööbli paigutuse osas otsustas ta asja kas korraga ette võtta või ükskaaval ning kui vaja, paluda abi. Lähemate tundide jooksul oli oluline leida magamistuba ja sööginurk, kohe seejärel panna saun kütte. See ekstra mõnuruum oli suur boonus. Täiesti oma saun, mis oleks vahelduseks ja lõdvestuseks pärast pikki ratsatuure metsas või mererannas.

See oli tõepoolest tähelepanuväärne maja, mille ta oli ostnud. Mitte küll ilus ega šarmantne, kuid ehitatud funktsionaalselt ja puidust. Vana, nagu enamik maju sellel saarel, aga eelmine omanik oli renoveerinud köögi ja vannitoa. Kui Anki esimest korda siin käis koos noore maakleriga, olid nad jõudnud vaevalt viis minutit majas viibida, kui ta maakleri poole pöördus ja talle otse silma sisse vaatas.

„Täna, ma võtan selle ära,“ oli ta öelnud.

Ta oli kohe majja sisse astudes tundnud, et see on õige koht. Soojal aastaajal poleks mingit probleemi siin elada, meri polnud kaugel ning ratsateidki leidis, nagu ta kaardi pealt oli vaadanud. Aga talvisel ajal? Kui teised siin said elatud, siis peaks temagi hakkama saama.

„Äkki vaataks veel veidi ringi?“ oli maakler pakkunud. „Oled sa kindel? Sa oled ju alles vähe näinud.“

Maakleri kulm oli kortsus ning pilk ekslev. Nii kiiret tehingut polnud ta kordagi teinud ning see muutis noore mehe väheke ebakindlaks.

„Muidugi tahan ringi vaadata,“ vastas Anki. „Aga ma ostan selle ära. Nii jääb.“

Ja nii jäigi. Christer oli lõpuks surnud möödunud kevadel ja Anki pääsenud vabaks tegema, mida iganes soovib. Tal oli kulunud terve suvi, et Stockholmi villa korda teha ja maha müüa. Gotlandil oli ta paaril korral käinud ja mitte ainult majaostu pärast, vaid ka sobivaid hobuseid otsimas. Paari päeva pärast peaks ta kätte saama kaks ilusat islandi hobust, oma uued pereliikmed.

Anki läks kööki toidukotte lahti pakkima. Samal ajal, kui ta toidukraami kotist välja tõstis, liikus mõte esimesele käigule kohalikku poodi.

Ta oli oma auto just parkinud Tempo keti poe ette ja autoukse avanud, kui talle kohe nagu naelutatult vastu vaatas pruunikas võimas koerapea ning paar tumedat silma jõllitasid talle otsa. Keel ripnes verejanuliselt suust välja ning ila tilkus suunurkadest. Anki küll koeri otseselt ei kartnud, siiski tundis ta aukartust võraste koerte ees, eriti säärase suure ees. Rotveiler oli just seda sorti ning Anki ei usaldanud teda. Pealegi kandis ta sel päeval valgeid teksapükse ning täiesti uut pehmet valkjat sviitrit ega soovinud, et koer need ära ilastaks.

„Hopsti,“ sõnas Anki end aeglaselt autost välja venitades ja otsides pilguga seda, kes jalutusrihma teist otsa käes hoiab.

Hallipäine mees, mitte eriti pikk ja peale selle pisut kõhukas, vaatas talle vastu. Päikesest, tuulest ja vihmast pargitud nahk, tõsised silmad ja mitte naeratuse varjugi. Mees kandis kenasid teksaseid ning terashalli ja samblarohelist tooni sviitrit, mille kaeluse peale oli käänatud valge särgikrae. Õige hoolitsetud ning teisisõnu hästi riides.

„Ta ei ole kuri,“ ütles mees tuhmilt.

No teadagi, seda need koeraomanikud kõik väidavad. Anki püüdis rahu säilitada.

„Siis on hästi, kui ta pole kuri. Terekest muide, ma olen siin uustulnuk. Äsja just kolisin siia. Anki Karlsson.“

Ta sirutas käe välja, mees haaras sellest kõvasti kinni ning laskis ka kohe lahti, otsekui oleks kõrvetada saanud.

„Tryggve Fridman. Sa pole vist Gotlandilt pärit, nagu ma aru saan?“

„Ei ole,“ puhkes Anki naerma, „on see miinus?“

Anki naljatus vaevalt et heale pinnasele sattus, mees igatahes ei vastanud.

„Ja mis kutsa nimi on?“ tahtis Anki teada ning noogutas eluka suunas, kes polnud teda silmist lasknud.

Tryggve Fridman paistis arvavat, et vestlus on lõppenud. Ta sikutas koera enda poole, keeras naisele selja ning kõndis minema.

Anki jäi neile järele vaatama, kahejalgsele ja neljajalgsele ning imestas endamisi, kui raske on mõnel inimesel sotsiaalselt suhelda. Hoolimata sõnakehvast vanamehest valdas teda imeline tunne olla lõpuks siin pärast kõiki Christeri hooldamisega seotud aastaid ja selle kõrval veel koolis töötamist. Kümme aastat tema elust, enne kui ta viimaks võis magada ja lõõgastuda nagu tahtis. Täpselt oma pensionini. Ta oli igatepidi vaba. Kõigest, mida ta oma sisimas oli pidanud tundma, ei söandanud ta kellelegi rääkida, aga Christeri viimse hingetõmbe järel oli teda haaranud tohutu kergendustunne.

Poes oli terve hulk inimesi, milles polnud midagi imelikku, sest tegemist oli reede pärastlõunaga. Anki seisatas hetkeks, et järele mõelda, mida tal kodus vaja läheks. Loomulikult jogurt ja munad. Mune võis ta osta mõnest talust, ta oli siiasõidul näinud üht silti. Kohvi kindlasti, ta otsis üles õige riuli ning tõstis Arvid Nordquist Reko kohvi ostukorvi. Mida süüa õhtuks? Ta tiirutas külmariiuli ees, kus leidus erinevaid lambalihatooteid. See võiks küll sobida esimeseks õhtusöögiks Gotlandil. Ta lükkas kõrvale paar lambavere pakki ning tõstis välja välisfilee paki. Uuris hinda ning pani uuesti tagasi, valis selle asemel lambahakkliha, mis oli hea ja kergesti valmistatav.

Loomulikult vajas ta midagi, millest juua. Papptopsikud sobisid seniks hästi, kuni ta majakraami lahti pakib. Tillukesel riivilil, kus olid paberikaubad, noad, juustuviilutajad ja kasutuskölbulikud rotilõksud, langes ta pilk paarile sinivalgele teetassile. Naljakas oli neid näha lihtsas maakaupluses. Säärases poes isegi ootamatu, et võib leida asju, mida lihtsalt vaja läheb. Või ka mitte vaja. Inglise teetassid, mida Anki oli alati soovinud. Ning siin need seisis ja

ootasid teda, 240 krooni tükk. Tegelikult oli hind vastuvõetav, need oleksid võinud maksta ka topelt või isegi rohkem. Ta võttis riulilt tassi, silitas nimetissõrmega üle glasuuri ning jäi mõttesse. Tõstis siis otsustavalt mõlemad tassid ostukorvi koos kohaliku šokolaadi tuutuga, mis seisis ahvatlevalt kõrval korvis.

Kassa juures sattus ta seisma daami selja taha, kelle ostukäru täitsid jahu, suhkur ning mitu pakki pärmia ja võid.

„Ohhoo, läheb alles küpsetamiseks,“ tähendas Anki. Naine pöördus ümber, uuris teda, enne kui sõna võttis.

„Ma olen kogudusemaja perenaine,“ selgitas ta, „ja mõnikord tuleb varuda.“

„Oh, ma taipan.“

Naine korjas oma ostud lindilt kokku ning pööras end seejärel Anki poole.

„Minu nimi on Rigmor Blomberg,“ ütles ta ning ta suunurkadesse ilmus põgus naeratus. „Nüüd peab vist tere tulemast ütlema. Sa oled see uustulnuk, nagu ma aru saan?“

Jaa, nii see ju oli. Anki tundis end viimaks miskitpidi vastuvõetuna. Rigmor maksis, pakkis kilekotid täis ning tõstis karru tagasi.

„Tule, kui soovid, pühapäeval kirikusse,“ ütles naine minema asutades.

„Kirikusse?“

Anki polnud kaua aega kirikus käinud. Christeri matuste ajal loomulikult, aga muidu mitte. Tema pühapäevad kulusid pikale hommikusöögile, Dagens Nyheteri ristsõnade lahendamisele, mis võttis rohkelt aega, peaaegu kogu nädalavahetuse.

„Me saame seal kõik kokku,“ rääkis Rigmor. „Meil siin Mullvaldis on tavaliselt sedasi. See on ilus ja tore, ja kui mitte muud, siis kuuled viimast klatši. Nägemiseni!“

Anki pööras pilgu köögiaknalt mujale ning tuli hetkesse tagasi. Ta murdis kilekotid hoolikalt kokku. Kohalik kauplus oli hästi varustatud ja ta oli ostnud üksjagu palju. Veinipudelid olid küll Stockholmist kaasas, sõbrannade lahkumiskingitus. Tulevikus peaks ta sõitma mitme miili taha, kui soovib osta pudeli väärt

veini, vähemalt kui soovib ise riiulitelt valida. Lähimas kaupluses, kus ta äsja oli käinud, asus muide nii riikliku alkoholimonopoli Systembolageti kui ka posti esindus. Isegi see oli elus uus. Kodus oli ta metrooga sõitnud Farstani või Globenisse ning valinud häid veine, siin aga peaks ta selle pärast sõitma tubli kolme miili kaugusele Visbyse, Hemsesse või Slitesse.

Ettevaatlikult võttis ta paberpakendis portselani välja ning harutas paberi ümbert ära. Kaks komplekti sinivalgeid teetasse. Võluva Inglise lossi ja kahe ratsaniku motiiviga.

Anki pesi tassid puhtaks, kuivatas hoolikalt, enne kui tegi neile ruumi ühes köögikapis. Väljas säras pärastlõunane päike ning mõned kuldsed lehed liuglesid aeglaselt maapinnale. Vana elu lõpetamine ja uue alustamine oli olnud hea otsus.

3

Tryggve Fridman valas viski klaasi ning asetask selle vanale mustaks lakitud kandikule, külma veega koorekannu kõrvale. Jääkuubikuid ta ei tahtnud, ainult mõni tilk vett, mis muudaks kalli rüüpe maitse täiuslikumaks. Ta pani pudeli kappi tagasi, mõtles aga kohe ümber ning pistis põuetaskusse.

Tema truu kaaslane lamas oma asemel, aga kui koer märkas, et midagi hakkab toimuma, avas ta silmad ning sirutas end välja.

„Nonii, Putte, võid kaasa tulla,“ naljatas Tryggve, „aga kasvuhoonesse sa ei pääse, said aru! Oma sabaga veheldes kustutad sa kõik mu küünlad.“

Tryggve kummardus ning sügas koera kõrva tagant.

„Vanasti, sina võrukael, kui sabad lühemaks lõigati, oli parem. Siis oleks võinud kasvõi portselanipoodi pidada, ja midagi hullu poleks juhtunud.“

Putte pani pea viltu ning silmitses oma peremeest tõsisel ilmel.

„Vabandust, see oli pahasti öeldud,“ lausus Tryggve ning tundis häbi, kuigi peale koera polnud keegi teine teda kuulnud. „Oleme tänulikud, et kunagine loomapiinamine on möödas.“

Putte ei pidanud pikka viha, vaid järgnes isandale meeleldi kasvuhooneni.

Klaasehitis ei olnudki kõige väiksem. Tryggve oli leidnud selle ühe nädalaleht Landi kuulutuse järgi ning müüginipina, et kuulutusele tähelepanu juhtida, nimetas firma selle talveaiaks. Et klaasehitis sobiks nagu ühele päris häärberile. Ta oli haaranud pakkumisest kinni ja ostnud kasvuhuone, mis oli piisavalt suur taimede kasvatamiseks ning kohaks ilusale korvmööblile. Ideaalse antiikse mööbli oli ta leidnud Kuriosa kauplusest Hemses ning kui ta koju sõitis ja korvmööbli kasvuhoonesse viis, jäi ta rohkem kui

rahule. Siin võiks ta veeta nii palju aega kui süda ihaldab, kasvõi elupäevade lõpuni.

Tryggve pani kandiku ja pudeli käest ning hakkas küünlajalgades küünlaid süütama. Tema arvestuse kohaselt oli neid kolmkümmend kaheksa tükki ning kulus pisut aega, kuni kõik said süüdatud. Aga asi oli seda vaeva väärt. Küünlavalgus lõi rahuliku ja hubase meeleolu. Sama protseduuri kordas ta peaaegu igal õhtul, sellest oli kujunenud rahustav harjumus. Korra oli ta käinud väljast vaatamas, mismoodi kasvuhuone õhtul eemalt paistab, ja muidugi oli see kaunis vaatepilt! Temale kuulus see särav ja helendav varjupaik mustas sügispimeduses saarel keset merd. Maagiline, oleks öelnud Barbro, kui oleks saanud seda näha. Nagu muinasjutumaja.

Ta uuris viinapuud, mis kasvas ühes nurgas. Selle väädid olid suve jooksul kasvanud klaaslaeni ning oksad olid täis viinamarjakobaraid. Ainult söö ja naudi. Veini tegemiseks jäi seda väheseks. Ühe seina ääres kasvasid tomatid ja paprikataimed, mis hakkasid tasapisi närtsima, kuid kandsid veel vilju. Tryggve võttis kaks tomatit ja paar rohelist paprikat, millest oleks hea õhtusöök valmistada. Ta lõikas ka ühe viinamarjakobara. Viinamarjad olid väikesed ja magusad.

Tryggve istus korvtooli ning tilgutas paar veepiiska ettevaatlikult viskiklaasi. Silmitses naise fotot, mis seisis paari kaunite kividega kausi vahel. Kivid oli ta aasta jooksul rannast korjanud.

„Terviseks!“ sosistas ta. „Terviseks, mu kallis, kus sa ka parajasti ei viibiks.“

Ta käsi värises ja see ärritas teda. See polnud Barbro süü, vaid tuli mõttest selle uue naise peale. Senikaua, kuni Barbro maja ja tall olid tühjana seisnud, sai Tryggve endaga hakkama, aga nüüd tuleb sinna uus inimene ning pöörab peaaegu kõik seal pea peale.

Päike loojus läänekaares saare teisel küljel ning taevast värvus oranžpunaseks. Sealt, kus Tryggve istus, avanes häbematult ilus vaade merele. Saare siinpool küljes oli parim looduselamus loomulikult päikesetõus. Sageli maagiline vaatemäng lõomavast taeva-

laotusest või mõnikord veelgi nüansirikkam, kui päike lõpuks hõljuvast uduloorist välja murdis.

Viski soojendas rinda ning leevendas osaliselt ilmajäetuse ja üksinduse tunnet. Ta ei suutnud kuidagi vabaneda mõtetest, mida päeval kohatud naine temas oli äratanud. Ülimalt ärritav, et nad juhuslikult kokku sattusid. Kindlasti leidus saarel teisigi müügis olevaid talumaju, aga naine oli mõistagi valinud Barbro oma. Tryggve poleks suutnud müüki mitte kuidagi takistada, kui väga ta seda ka ei tahtnud. Müügiga tegeles maakler, kelle lapsed olid palganud. Endal polnud tal mingit õigust sekkuda: nad olid olnud kõigest elukaaslased.

Nüüd käib seal see uus naine ja rüvetab seda, mis peaks olema rahus. Ta oli kuulnud, et naisel on ka hobused Barbro tallis. Mis nime see naine ütleski? Anki vist. Ja mingi son-lõpuga nimi. Karlsson?

Ta kõkutas endamisi naeru. Anki-nimeline oli seotud ka selle viimase mõrvajuhtumiga, mille kallal Tryggve enne pensionileminekut töötas. Kõik arvasid, et naine tappis oma ema ja isa Hejnumi talus, kuid tõendeid selle kohta ei leitud. Tryggve polnud nii kindel, vaid pidas selle asemel süüdlaseks Anki abikaasat, arga selli, kellel oli õnnestunud mitu korda kohtumõistmise eest kõrvale vingerdada. Tryggvel oligi õigus ning lõpuks õnnestus tal lurjuse suust tõde välja pressida.

Tryggve nõjatus korvtooli nagisevale seljatoele. Ta valas veel ühe pitsi viskit. Tööst ta päriselt puudust ei tundnud. Nautis selle asemel maa kaevamist, kasvuhoones jändamist ja Puttega jalutamist, ühtlasi paari pitsi korralikku marki viskit.

„Väike sabin peab keres olema,“ oli tema õnnis isa öelnud. „Kuid liiga palju, mu hiireke, ei tohi võtta.“

Ei, nii palju ei tohi võtta, et peast segi läheksid. Nojaa, Tryggve ei joonud kunagi suuri koguseid. Isegi pärast Barbro lahkumist ei hakanud ta leina pudelisse uputama. Tööl oli ta kohanud liigagi paljusid, kelle elu oli alkohol rikkunud. Ta jälgis hoolega, et mitte sama teed minna.

Rütmilise ja üsnagi tuttava heli peale vastu klaasust tõusis ta püsti ning avas ukse.

„Okei, sa sõnakuulmatu krants,“ sõnas ta leebelt, „võid sisse tulla, aga sa pead vaikselt põrandal lamama ja mitte sabaga tolmu üles keerutama.“

Putte jalutas väärikalt sisse ja tegi mõned tiirud, enne kui sättis end kuulekalt isanda tooli kõrvale lesima.

Tükk aega istus koer Tryggve jalgade kõrval. Mees rüüpas viskit ning laskis mõtetel lennata, nagu neile meeldis. Mõtted tegelesid enamasti kangekaelselt Anki Karlssoniga. Tryggve võttis nõuks hoiduda naisest eemale nii palju kui võimalik. Mitte minna külla, mitte vanu haavu lahti kiskuda.

„Siin me nüüd sinuga istume, Putte, nagu kaks vana taati,“ pomises ta ning vaatas alla koerale, kes kikitask mõne sentimeetri võrra kõrvu oma nime kuuldes.

Tryggve lükkas lahti lähima akna ning pani selle haaki. Kuuldus kergelt männimüha läbisegi suhteliselt rahulike ja vaiksete mere-
lainete kohinaga.

„Nii see jääbki, kuni kolime kirikuaeda: sina ja mina, Putte, ning mõned ristsõnad. Loomulikult ka pisut viskit ja kogu lugu. Pisut koeramaiust sullegi.“

Putte kikitask uuesti kõrvu ning lonkis ukse, mille Tryggve oli paokile jätnud. Kaks hästitoidetud hobust möödusid aeglasel sammul. Selles polnud midagi iseäralikku, ehkki siin oli see ometi teistmoodi.

Kaks daami ratsutasid hobustel ning mõlemad istusid niinimetatud daamisadulas. Tryggve ei saanud sellest algul aru, aga ühel jalutuskäigul koeraga oli ta lihtsalt omaniku juurde sisse astunud. Seal sai ta teada, et too õpetab eksklusiivselt välja naisi, kes soovivad ratsutada naistesadulaga. Entusiastlik ettevõtja, kes oli end külas sisse seadnud ja saavutas tänu oma kirele edu. Ja seal hobuste juures oli ta kohanud Barbro, kes ratsamõisas töötas. Tryggve lükkas kasvuhoone ukse pärani ning tõstis klaasi.

„Edu, mu daamid!“ hüüdis ta. Ta oli viskist purju jäänud.

Agneta von Pers võttis ratsmed ühte kätte ning tõstis teise käe tervituseks.

„Terviseks, Tryggve, mõnusat reede õhtut!“

„Osav naine teine,“ pomises Tryggve endamisi ning pöördus tagasi oma korvtooli.